

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-04
Besvaras senast
2024-11-13 kl. 12.00

Till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:373 Barnfattigdom i Västmanland

Under de senaste åren har en oroande trend framträtt i Västmanland och andra delar av Sverige: barnfattigdomen ökar. Enligt den senaste statistiken lever en växande andel barn i ekonomiskt utsatta familjer, vilket påverkar deras vardag, hälsa och framtidsutsikter. Den här situationen är särskilt påtaglig i socioekonomiskt utsatta områden, där det ekonomiska utrymmet för nödvändiga resurser som näringsrik mat, vinterkläder och fritidsaktiviteter är begränsat eller obefintligt. Den ökande barnfattigdomen har allvarliga konsekvenser, inte bara för barnen själva utan även för samhället i stort.

För Socialdemokraterna är det en självklar princip att varje barn i Sverige ska ha en rättvis och trygg uppväxt, oavsett vad deras familj har för ekonomisk situation. Att växa upp i fattigdom skapar stora utmaningar för de barn som drabbas. Studier visar att barn i ekonomiskt utsatta familjer löper högre risk att hamna efter i skolan, utveckla psykisk ohälsa och i längden få sämre förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. När barnfattigdomen ökar riskerar vi att bygga ett samhälle där barns möjligheter formas av deras föräldrars ekonomiska situation snarare än deras egen potential. Detta strider mot de socialdemokratiska värderingar som byggt vårt samhälle och hotar Sveriges sammanhållning och framtida konkurrenskraft.

Barnfattigdom påverkar barns liv och deras utveckling på flera sätt. Föräldrar med begränsade ekonomiska resurser kan ha svårt att ge sina barn en trygg uppväxtmiljö, särskilt när varje kostnad behöver vägas noga. Många barn tvingas avstå från fritidsaktiviteter, något som annars skulle kunna stärka deras sociala nätverk och fysiska hälsa. Att kunna delta i idrott och andra aktiviteter ger inte bara gemenskap utan är också en viktig faktor för barns självkänsla och psykiska välbefinnande. När barn inte har samma tillgång till dessa möjligheter som sina jämnåriga skapas en känsla av utanförskap och en upplevelse av att inte passa in i samhället, något som riskerar att leda till ännu större utanförskap i vuxen ålder.

Fattigdom påverkar också barns hälsa, både fysiskt och psykiskt. Barn som växer upp i fattigdom har i genomsnitt sämre hälsa och fler psykosociala problem. Den ekonomiska stressen som deras familjer lever under kan leda till att grundläggande behov som näringsrik mat och varma kläder inte alltid kan tillgodose, vilket riskerar att påverka barnens fysiska hälsa och deras förmåga att koncentrera sig i skolan. För dessa barn innebär varje dag en kamp, där de

tvingas växa upp snabbare och bära på en oro som inget barn borde behöva uppleva. Att se sina föräldrar kämpa för att få ekonomin att gå ihop och känna sig exkluderad från det som är självklart för andra skapar en otrygghet som präglar hela deras uppväxt.

Förutom att barnfattigdomen är djupt orättvis medför den en stor samhällskostnad. När vi inte tar tag i detta problem i tid får vi i längden fler människor som står utanför arbetsmarknaden och som mår psykiskt dåligt. Det är tydligt att barnfattigdomen är en utmaning som behöver mötas med samordnade insatser och ett tydligt nationellt ansvar. Frågan kan inte skjutas över på enskilda kommuner att lösa, särskilt när vi vet att skillnaderna i ekonomiska resurser varierar stort mellan olika delar av Sverige.

Regeringens nuvarande politik med skattesänkningar och nedskärningar inom välfärden riskerar att förvärra situationen. I stället för att stärka de skyddsnät som behövs för att lyfta familjer ur ekonomisk utsatthet ser vi en politisk inriktning som prioriterar andra grupper i samhället. Socialdemokraterna menar att vi måste ha en nationell strategi för att minska barnfattigdomen och att detta arbete bör ske i samverkan med kommunerna, som ser problemet på nära håll men ofta saknar de resurser som krävs för att göra en varaktig skillnad.

Vi kan inte stå och se på när ett ökande antal barn i Sverige växer upp i fattigdom. Barnfattigdom handlar om mer än ekonomiska resurser – det är en fråga om social rättvisa och om vilka värderingar vi vill att Sverige ska vila på. En trygg och rättvis barndom är en investering i hela samhället, och varje barn som räddas från fattigdom innebär en vinst för framtiden. Regeringen måste ta detta ansvar och säkerställa att vi ger våra barn en chans till ett gott liv och tillgång till de möjligheter de förtjänar.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Jakob Forssmed följande:

Hur avser ministern att, inom ramen för sitt tjänsteutövande, agera för att motverka den ökande barnfattigdomen i Västmanland och säkerställa att alla barn får samma chans till en trygg och rättvis uppväxt, oavsett vad deras familjer har för ekonomisk situation?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann